

जन्माने ज्यू लग्न मुस्लीम कुटुंबात अन् प्रेम मराठी भाषेवर!

जन्माने ज्यू, मुस्लिम व्यक्तीशी विवाह आणि भाषा शास्त्रासारख्या विषयाचा अभ्यास यामुळे अनेकांना त्यांच्याबद्दल कुतूहल होतं. यास्मिन शेख यांच्या वडिलांची नोकरी फिरतीची असली तरी ते नंतर नाशिकला स्थायिक झाले. नाशिकमधल्या त्यांच्या वास्तव्यात त्यांचा परिचय प्रसिद्ध नाटककार वसंत कानेटकरांशी झाला. कानेटकरांमुळेच यास्मिन यांची ओळख तिथल्या चित्रमंदिरात काम करणाऱ्या अझीज अहमद इब्राहिम शेख यांच्याशी झाली. १९५० साली त्यांचा विवाह झाला. निवृत्तीनंतर यास्मिन शेख या पुण्यातील औध इथे स्थायिक झाल्या होत्या. एकदा महापालिकेचा एक कर्मचारी जनगणना करण्यासाठी त्यांच्या घरी आला. तो विचारत असलेल्या प्रश्नांमध्ये 'तुमची मातृभाषा कोणती?' हा एक प्रश्न होता. 'मराठी' हे शेखबाईंनी दिलेले उत्तर त्याला पटत नव्हते. 'तुमचे आडनाव शेख म्हटल्यावर मातृभाषा उर्दू लिहायला हवी', असा त्याचा आग्रह होता. पण शेखबाईंनी 'मातृभाषा मराठी' अशीच नोंद त्याला करायला लावली. शमा आणि रुकसाना या त्यांच्या दोन्ही मुलींचे शिक्षण मराठी माध्यमातून च झाले आहे.

डॉ. यास्मिन शेख यांनी भाषाशास्त्र आणि व्याकरण या विषयांसाठी अकिरतपणे काम केलं. भाषा हा सर्वश्रेष्ठ सांस्कृतिक वारसा आहे. तो जपणे, समृद्ध करणे हे आपले कर्तव्य असल्याचे त्यांनी सातत्याने सांगितले. यास्मिन शेख यांचं मूळ नाव जेरुशा रुबेन. त्या बेनेडझायली ज्यू. त्यांचे वडील जॉन रुबेन हे सार्वजनिक बांधकाम विभागात नोकरीला होते. त्यांची नोकरी फिरतीची. त्यामुळे यास्मिन यांचं शिक्षण वेगवेगळ्या गावी झालं. त्यांनी पुण्याच्या स.प. महाविद्यालयातून मराठी भाषा आणि साहित्य या विषयातून पदवी घेतली. श्री.म.माटे हे त्यांचे शिक्षक. माटे सरांच्या उत्तम मराठी शिकवण्याचा, त्यातही मराठी व्याकरण शिकवण्याच्या पद्धतीमुळे यास्मिन या मराठीच्या, मराठी व्याकरणाच्या प्रेमात पडल्या. तिथून पुढे तेच त्यांचं कार्यक्षेत्र बनलं. यास्मिन शेख यांनी औरंगाबादमधील मिलिंद कॉलेज तसंच मुंबईतल्या सायनच्या ए.आय.इ.एस महाविद्यालयात अध्यापन केलं. निवृत्तीनंतर त्यांनी काही वर्षे स्पर्धा परीक्षेच्या मुलांना भाषाशास्त्र व मराठी

यास्मिन शेख यांचा प्रवास थांबला!

» शेखबाई एकदा म्हणाल्या होत्या, 'भाषेला धर्म नसतो, भाषेला जात नसते. मराठी माझी मातृभाषा आहे. माझे माझ्या भाषेवर जिवपाड प्रेम आहे. मराठी भाषा फक्त हिंदूंची नाही; ती महाराष्ट्रात जन्मलेल्या, तेथे वास्तव्य करणाऱ्या सर्वांची भाषा आहे.' भाषेच्या संदर्भात यास्मिन शेख यांची मते ठाम होती. ललित साहित्यात बोलीभाषा चालू शकते, मात्र निवेदनात आणि वैचारिक लेखनात मात्र प्रमाणभाषाच हवी यावर त्या ठाम होत्या. हे मत त्यांनी वेळोवेळी व्यक्त केलं होतं. एका बोलीभाषेतील लेखनाचे नेमके आकलन दुसरी बोलीभाषा असलेल्या वाचकाला होणार नाही आणि पर्यायाने भाषेच्या क्षेत्रात अनागोंदी माजेल, अशी याबाबतीत त्यांची भूमिका होती. त्याचप्रमाणे व्याकरणाचे नियमही आपण पाळलेच पाहिजेत हाही त्यांचा आग्रह होता. सर्वच शास्त्रांमध्ये त्या-त्या शास्त्राचे नियम असतात आणि आपण ते विनातक्रार पाळतच असतो. इंग्रजी शब्दांचे स्पेलिंगदेखील आपण घोकून घोकून पाठ करत असतो. मग मराठीच्या बाबतीत कंटाळा का करायचा? असा यास्मिन शेख यांचा आग्रह होता. मराठी व्याकरणाविषयी आग्रही असल्या तरी त्या द्वाग्राही अजिबात नव्हत्या. बदलत्या काळानुसार त्यात विशेषतः रहस्-दीर्घाबाबतच्या नियमांमध्ये बदल करायला हवेत, अशीही त्यांची भूमिका होती.

व्याकरण शिकवलं. त्यांनी 'मराठी लेखन मार्गदर्शिका' व 'मराठी शब्दलेखनकोश' ही मराठी व्याकरणाविषयीची दोन नितांत सुंदर पुस्तके लिहिली आहेत. अगदी लहानपणीही त्यांना त्यांच्या धार्मिक वेगळेपणाचा अनुभव आला होता. यास्मिन शेख यांच्या वडिलांचे फिरतीची नोकरी होती. ते पंढरपूरला होते तेव्हाची गोष्ट...यास्मिन म्हणजेच तेव्हाच्या जेरुशा शाळेत जाताना प्रॉफ़े घालून जायच्या. त्यांचे केस कापलेले होते. इतर मुली मात्र त्यावेळेच्या पद्धतीप्रमाणे परकर-पोलव्यात होत्या. एकदा

शनिवारी मुली-मुलींचं ठरलं की, शाळा सुटल्यावर सगळ्यांनी विडुलाला जायचं. 'आम्ही तिथे गेल्यावर ते बडवे बाहेर आले, त्यांनी माझ्याकडे पाहिलं. त्यांना मी वेगळी वाटले. त्यांनी माझ्या बाकीच्या मैत्रिणींना विचारलं की, ही कोण आहे. त्यांनी माझं नाव सांगितलं- जेरुशा रुबेन. नाव ऐकल्यावर त्यांनी 'हिला मंदिर प्रवेश नाही' असं म्हटलं. हे ऐकून मुली चकित होऊन एकमेकींकडे पाहू लागल्या. मग त्या म्हणाल्या की, आम्हीही येत नाही आणि त्याही मंदिरात आल्या नाहीत.' याच मैत्रिणींनी यास्मिन यांना आपल्या घासातला घासही भरवला होता. मुस्लिम व्यक्तीशी विवाह केला असला तरी यास्मिन यांनी मुस्लिम धर्म स्वीकारला नव्हता. कारण त्यांनी नोंदणी पद्धतीने विवाह केला होता. त्यावेळी भिन्न धर्मीय व्यक्तींचं लग्न जेव्हा व्हायचं, तेव्हा रजिस्ट्रार तिथे यायचा आणि सांगायचा की 'आय बिलोंग टू नो रिलिजन' आणि सही करायला सांगायचा. 'मी माझा धर्म सोडलेला नाही. पण लग्नानंतर सासरचे सगळे सणवार केले. पहिल्या वर्षी प्रत्येक सणाला आम्ही पुण्याला जायचो,' अशी आठवण त्यांनी सांगितली होती. यास्मिन शेख यांनी त्यांचं मुस्लिम नाव आणि त्यामुळे विद्यार्थ्यांच्या मनात निर्माण झालेली प्रतिमा याबद्दलही एक आठवण सांगितली होती. पहिल्या दिवशी जेव्हा त्या शिकवायला गेल्या, तेव्हा मुलांना वाटलं की, आता बहुतेक बुरख्यातली बाई शिकवायला येणार, ती तुकारामांचे अभंग कसे शिकवणार. त्यामुळे सगळे विद्यार्थी त्यांची थड्या करायची याच बेताने बसलेले असायचे. 'मी कर्गात जायचे, तेव्हा माझे केस कापलेले. मी पाचवारी साडी नेसलेले असायचे. त्यामुळे मूल माझ्याकडे चकित होऊन बघायचे आणि मला कळायचं नाही की, एवढं काय चकित होऊन पाहत आहेत. मी शिकवायला लागले की त्यांच्या चेहर्यावरचं आश्चर्य हळूहळू नष्ट व्हायचं. मग त्यांना माझी शिकवण आवडायला लागलं,' असं त्यांनी सांगितलं होतं. प्रत्येक शब्द योग्य जागी, योग्य रूपात आणि योग्य अर्थात याचा यासाठी आयुष्य वेचणाऱ्या यास्मिन देहरूपाने आपल्यातून २४ ऑगस्ट २०२६ ला निघून गेल्या असल्या, तरी त्यांचा कार्यरूपी वटवृक्ष मराठी भाषेला संदेव सावली देत राहील. या व्याकरणतपस्विनीला भावपूर्ण श्रद्धांजली..!

भारतात जेन झी म्हणणे चुकीचे ?

जेन झी (जनरेशन झेड) म्हणजे १९९७ ते २०२२ या काळात जन्मलेली मुले. त्यानुसार, २०२६ मध्ये या पिढीतील मुलांचे वय १४ ते २९ वर्षांच्या दरम्यान आहे.जरी जागतिक पातळीवर या पिढीला 'जेन झी' म्हटले जात असले, तरी भारतात ग्रामीण आणि शहरी भागात अजूनही 'तरुण पिढी' किंवा 'आजचा युवक' हेच शब्द सर्वात जास्त लोकप्रिय आहेत. भारतासारख्या वैविध्यपूर्ण देशात 'जेनझी' हा शब्द वापरणे अनेक कारणांमुळे चुकीचे वाटते.१४ ते २९ वर्षांच्या मुलांना

‘किशोरवयीन’ (टीनएजर्स) आणि २० ते २९ वर्षांच्या लोकांना 'युवक' (यंग एडल्ट्स) म्हटले जाते. भारतातील १४ ते २९ वयोगटातील सर्वच मुलांचे जीवन सारखे नाही. भारतात ग्रामीण क्षेत्रातील मुलांचे विश्व व शहरी भागातील मुलांचे विश्व पुर्णतः वेगळे आहे. या तरुणांमध्ये खुप मोठी दरी आहे. जेनझी' हा शब्द फक्त शहरी, आधुनिक मुलांपुरताच मर्यादित

प्रा.डॉ. संजय खडककार

वाटतो.पाश्चात्य 'जेनझी' पिढीचे विचार आणि कौटुंबिक मूल्ये वेगळी आहेत. भारतात आजही या वयातील मुले कुटुंबाशी, परंपरेशी आणि संस्कृतीशी जोडलेली आहेत. त्यामुळे भारताच्या संदर्भात या पिढीला 'डिजिटल इंडियाची पिढी', 'अमृत काळातील युवा' किंवा थेट 'भारतीय तरुण' म्हणणे अधिक योग्य आणि आदरयुक्त वाटते.

भारतातील नद्या का आटल्या; प्रदूषित का झाल्या ?

भारतात जवळपास ब-याच नद्या हिमालयातून उगम पावतात व इतर नद्या या वेगवेगळ्या बर्फ नसलेल्या पर्वतावरून उगम पावतात. हिमालयातून उगम पावणाऱ्या नद्यांना पावसाळ्यात पाणी मिळते व त्याच बरोबर उन्हाळयाच्या कारवधीत बर्फ वितळल्यामुळे पण त्याचे पाणी वाहताना दिसतात. साधारणतः १९५० च्या काळात भारतातील सर्वच नद्या, नाले, ओढे हे बारमाही वाहत असे. भारतात दरवर्षी पाऊस पडतो. १९५० मध्ये भारताची एकंदर पर्यावरणीय स्थिती बरी होती. त्यामुळे जून-जुलै-ऑगस्ट-सप्टेंबर या चार महिन्यात म्हणजेच १२० दिवसात (२८८० तासातील १६८० तास पाऊस होत असे) साधारणतः ७० दिवस पाऊस होत होता.

१९५० पासून आपला प्रवास औद्योगिकरण करण्याकडे व्हायला सुरुवात झाली. तशी ती स्वातंत्र्यपूर्व काळात सुरू झालीच होती. याच कालावधीत १९६० पासून पंजाब, हरियाणा व दक्षिणेत आंध्र प्रदेशात रासायनिक शेती करण्यासाठी सुरुवात झाली. तत्पूर्वी भारतात नैसर्गिक शेती, सेंद्रिय शेती, जैविक शेती भारतात होती. या शेतांतील अन्नद्रव्य पदार्थ उतम दर्जाचे व सक्षम होते. त्यामुळे रोगराईचे प्रमाणही कमी होते. भारत यामुळेच जवळपास ३०% निर्यात करणारा देश होता. त्यामुळे समृद्ध होता. रासायनिक शेतीची सुरुवात अशी सुरू इसली आम्हाला भाका नांगल धरण बांधावे लागले व आंध्रात कावेरीवर धरण बांधावे लागले रासायनिक शेती करायची असेल तर पाणी खूप लागते व हे पाक्ष्यांच्या अनुभवातून आमच्याकडे सुरू झालेली प्रक्रिया होती, पंजाब-वारियाणा आंध्र प्रदेश या प्रदेशात सुरुवातीला मोठ्या प्रमाणात उत्पादन झाले व १९७२ च्या दुष्काळानंतर एका जिन्ह्यातून दुसऱ्या जिन्हयात धान्य नेण्यास बंदी होती. मग पंजाब, हरियाणा, आंध्र प्रदेशमधील हरित क्रांतीतून तयार झालेले अन्नधान्य गेले कुठे? भारतातीलच लोकांना त्यावेळेस रेशनच्या दुकानातून लाल गहू मिळायचा जो अमेरिकेतून आणला होता तो आम्ही सर्वोंनी अनुभवला. मग हा हरित क्रांतीतून झालेला गहू, तांदूळ व इतर अन्नधान्य भारतीय समाजाला न मिळता तो नेता कुठे?) मग आपल्याकडे सर्वत्रच (भारतात सर्वत्र) सरकारने सबसिडीने रासायनिक खतं घायला सुरुवात केली व संपूर्ण भारत रासायनिक शेती करायला लागला. जोपर्यंत पारंपरिक शेती (सेंद्रिय शेती, नैसर्गिक शेती) सुरू होती तोपर्यंत भारतातील भूजल स्तर हा खूप वरती होता. त्यामुळे ४ महिन्यात पडलेला पाऊस आठ महिने नदीला इको फिल्टरमधून पाणी पुरवत असे. कारण की नैसर्गिक शेतीमध्ये जमिनीची इकोलॉजी ही जिवंत असते. त्यामुळे जो पाऊस पडायचा तो सखळ भूगर्भात जात असे. सर्वत्र भूगर्भात, शेत जमिनीतील गांऊळ व मायक्रोऑर्गॅनिझम हे जिवंत होते. जमिनीत भूगर्भ हा वेगवेगळ्या ठिकाणी वेगवेगळ्या स्तरांचा असल्याने संपूर्ण भारतात त्या त्या ठिकाणाच्या भूगर्भीय पर्यावरणीय परिस्थितीनुसार वेगवेगळी अन्नधान्य व फळे पुरते मिळत असे व तेच त्या प्रदेशातील समाजाचे अन्न असल्याने रोगराई पण कमी होती. आता रासायनिक शेती केल्याने दुष्परिणाम असा झाला की, एक तर किती प्रमाणात खत टाकायचे याचे प्रशिक्षण अथवा व्यवस्थापन नसल्याने व सबसिडीने मिळत

असल्याने शेतकरी बंधूंनी मोठया प्रमाणात उपयोग केला.

अनेक जण असे म्हणतात की नद्यांवरती बांध टाकल्यामुळे नदी प्रवाहित नाही. परंतु असे नाही, पावसाळ्यात कुठल्याही शेतांमध्ये पाणी मुरत नसल्याने आज शेतांतील मातीसह पाणी मोठ्या केला. परिणाम सुरुवातीला चांगला प्रमाणात वाहताना आपण पाहतो.

विहिरी खोदल्या, नद्या आटवल्या. पूर्वी जमिनीत ओलावा असायचा. पण जेव्हापासून रासायनिक शेती सुरू झाली जमिनीचा ओतावा संपला व जर पावसाच्या कालावधीतच गैप पडली तर विहीर बोरअरेलमधील पाणी उपसून आम्हाला ते द्यावे लागते व ते दिले नाही तर अन्नधान्याच्या उत्पादनावर परिणाम होतो. अशा प्रकारे पाणी शेतीला मोठ्या प्रमाणात लागल्यामुळे संपूर्ण भारतात हजारो डॅम बांधण्यात आले. त्याद्वारे पाण्याच्या वितरणासाठी कालवे काढाल्या गेले व यासाठी करोडो अब्जो रुपये हे खर्च करण्यात आले. ज्याच्यापर्यंत कॅनालचे पाणी नाही मिळाले त्यांना मग मागेल त्याला विहिरी बोरअरेल, मागेल त्याला शेततळे हा प्रकार सुरू झाला.

आमचा भूगर्भ हा सर्वात मोठा जलाशय असताना तो पूर्णपणे कोरडा झालेला आहे. जवळपास भारत आज सरासरी २००-३०० फूट जमिनीच्या खालून पाणी उपसतो आहे. अनेक भागात तर १०००-१५०० फुटापासून पाणी उपसणे सुरू आहे. त्याच वेळेस रासायनिक पदार्थ पाण्यामध्ये मिसळल्याने अनेक गावातील, शेतातील, शहरातील पाणी क्षारयुक्त व पंजाब हरियाणाकडील पाणी तर आर्सेनिक युक्त झालेले आहे. हे पित्याने आज या भागातील लोकांना मोठ्या प्रमाणात कॅन्सर झालेले आहे अशी भीषण परिस्थिती रासायनिक खते व कीटकनाशके वापरल्याने झाली आहे.

सेंद्रिय शेतीने पावसाळ्यात पाण्याचा साठा भूगर्भात सतत मेन्टेन असायचा व शिवाय भूपातळी त्याच्या भागातील आली की जमिनीतील इको फिल्टरमधून पाणी नदीकडे प्रवाहित कामची जे नदीचे इनपुट असायचे, असे इनपुट नदीत्व आज मिळणे दुरापास्त झाले आहे. आज सर्वत्र अनुभवायला येत आहे की

श्रावणी सोमवारी का करतात उपवास?

श्रावण महिन्यात कुणी आठवड्यातल्या एखाद्या दिवशी उपवास करतात तर काही जणांचा संपूर्ण महिनाभर उपवास असतो... काही जण खास करून सोमवार पाळतात... पण, हा उपवास का पाळतात? या प्रश्नाचं उत्तर आज आपण जाणून घेणार आहोत...

सोमवार हा शंकराचा वार म्हणून समजला जातो. मग, शंकराला खुश करण्यासाठी सोमवारच्या दिवशी अनेक महिला आणि अकिवाहीत मुली उपवास करतात. देवांचा देव म्हणजे महादेव.... श्रावण महिन्यात संपूर्ण भारतात

प्रत्येक मंदिरात घरात हर हर महादेव असे स्वर आपल्या कानावर पडतात. श्रावणातल्या प्रत्येक सोमवारी सर्व महादेव मंदिरात महादेवाचे पूजन एका विशिष्ट पद्धतीने केले जाते. याचे कारण म्हणजे श्रावण महिन्यात शिव आणि पार्वती यांच्या पूजनाचे महत्त्व हिंदू ग्रंथांमध्ये खुप अधिक प्रमाणात वर्णन केले आहे. श्रावण महिन्यातील महादेवाच्या पूजेला खूप फलदायी मानले गेले आहे. याचे एक कारण म्हणजे श्रावण महिन्याला शंकराच्या उपासनेचा महिना असे सांगितले आहे. देवी सतीने तिचे पिता दक्षच्या

घरी योगशक्तीने शरीराचा त्याग केला होता. त्याआधी देवी सतीने शंकराला प्रत्येक जन्मात पती स्वरुपात मिळवण्याचा प्रण केला होता. देवी सतीने त्यांच्या दुसऱ्या जन्मात पार्वती असे नाव घेऊन राजा हिमाचल आणि राणी मैना यांच्या घरात मुलीच्या रुपात जन्म घेतला. पार्वतीने श्रावण महिन्यात निराहार राहून कठोर व्रत करून महादेवाला प्रसन्न केले व विवाह केला. त्यानंतर महादेवाला श्रावण महिना विशेष झाला. यामुळेच श्रावण महिन्यात कुमारीका सुयोग्य वर प्राप्तीसाठी व्रत करतात.

आपल्या लेखनाने कायम वादग्रस्त राहिलेल्या स्त्रीवादी लेखिका!

तस्लिमा नसरीन या बांगलादेशी - स्वीडिश लेखिका, डॉक्टर, स्त्रीवादी, धर्मनिरपेक्ष मानवतावादी आणि कार्यकर्त्या आहेत. त्या स्त्रीवादावरील लेखनासाठी आणि इस्लामवरील टीकेसाठी ओळखल्या जातात ; त्यांची काही पुस्तके बांगलादेशात प्रतिबंधित आहेत. १९९० च्या दशकाच्या सुरुवातीपर्यंत, स्त्रीवादी विचार असलेले तिचे निबंध आणि कादंबऱ्या, तसेच तिने सर्व 'स्त्रीद्वेषी' धर्म म्हणून संबोधलेल्या गोष्टींवरील टीकेमुळे तिला जागतिक स्तरावर प्रसिद्धी मिळाली. नसरीन १९९४ पासून निर्वासित म्हणून राहत आहे, तिच्या मृत्यूची मागणी करणारे अनेक फतवे जारी करण्यात आले आहेत. युरोप आणि अमेरिकेत एक दशकाहून अधिक काळ राहिल्यानंतर, ती २००४ मध्ये भारतात परतली आणि तेव्हापासून रहिवासी परवाना, मल्टिप्ल-एंट्री किंवा 'एक्स' व्हिसावर तिथे राहत आहे.

तस्लिमा नसरीन यांचा आज जन्मदिन

भारतीय कम्युनिस्ट पक्ष (मार्क्सवादी) आणि तृणमूल कोंग्रेसच्या सरकारांच्या काळात नसरीनला बांगलादेश आणि भारतीय राज्य पश्चिम बंगाल या दोन्हींसह बंगाल प्रदेशातून काळ्या यादीत टाकण्यात आले आणि हद्दपार करण्यात आले. २०२६ मध्ये पश्चिम बंगालच्या राज्य विधानसभेत भारतीय जनता पक्षाच्या विजयानंतर, ती शहरातून जवळपास २०

वनवासानंतर कोलकाताला परतली. नसरीनचा जन्म २५ ऑगस्ट १९६२ मध्ये पूर्व पाकिस्तानात, मैनमसिंग येथील डॉ. रजब अली आणि एडुल आरा यांच्या पोटी झाला . तिचे वडील एक फिजिशियन होते आणि मैनमसिंग मेडिकल कॉलेज, तसेच ढाका येथील सर सलीमुल्ला मेडिकल कॉलेज आणि ढाका मेडिकल कॉलेजमध्ये वैद्यकीय न्यायशास्त्राचे प्राध्यापक होते. १९७६ मध्ये हायस्कूल (एसएससी) आणि १९७८ मध्ये कॉलेजमध्ये उच्च माध्यमिक शिक्षण (एचएससी) पूर्ण केल्यानंतर, तिने ढाका विद्यापीठाशी संलग्न असलेल्या मैनमसिंग मेडिकल कॉलेजमध्ये वैद्यकीयशास्त्राचे शिक्षण घेतले आणि १९७९

मध्ये एमबीबीएस पदवीसह पदवीधर झाली. तिचे हिंदू पूर्वज हरथन सरकार हे कायस्थ होत . कॉलेजमध्ये असताना, तिने 'शेंजुती' नावाचे एक काव्य नियतकालिक लिहिले आणि संपादित केले . पदवीनंतर, तिने मैनमसिंग येथील एका कुटुंब नियोजन क्लिनिकमध्ये काम केले, त्यानंतर मिटफोर्ड रुग्णालयाच्या स्त्रीरोग विभागात आणि ढाका मेडिकल कॉलेज रुग्णालयाच्या भूलशास्त्र विभागात काम केले. वैद्यकीय शिक्षण आणि प्रॅक्टिस करत असताना, तिने बलात्कार झालेल्या मुलींना पाहिले; तसेच, बाळ मुलगी झाल्यास प्रसूती कक्षात महिलांना निराशेने आक्रोश करताना ऐकले. मुस्लिम कुटुंबात जन्मलेली , ती कालांतराने नास्तिक झाली. लेखनाच्या ओघात, तिने स्त्रीवादी दृष्टिकोन स्वीकारला.आपल्या साहित्यिक कारकिर्दीच्या सुरुवातीला, नसरीनने प्रामुख्याने कविता लिहिल्या आणि १९८२ ते १९९३ दरम्यान अर्धा डझन कवितासंग्रह प्रकाशित केले, ज्यात अनेकदा महिलांवरील अत्याचार हा विषय होता आणि अनेकदा अत्यंत स्पष्ट भाषा वापरली जात असे. तिने १९८० च्या दशकाच्या उत्तरार्धात गद्य प्रकाशित करण्यास सुरुवात केली आणि तिची माहितीपर कादंबरी 'लज्जा' प्रकाशित होण्यापूर्वी तीन निबंधसंग्रह आणि चार कादंबऱ्या लिहिल्या. इस्लामच्या टीकात्मक परीक्षणासाठी आणि महिलांच्या समानतेच्या मागणीसाठी नसरीनला अनेक शारीरिक आणि नव्य हल्ल्यांचा सामोरा

जावे लागले. तिला फाशी देण्याची मागणी करत लाखो लोक रस्त्यावर उतरले. ऑक्टोबर १९९३ मध्ये, 'काउन्सिल ऑफ इस्लामिक सोल्टर्स' नावाच्या एका कट्टर मूलतत्त्ववादी गटाने तिच्या मृत्यूसाठी बक्षीस जाहीर केले.मे १९९४ मध्ये, 'द स्टेट्समन'च्या कोलकाता आवृत्तीने तिची मुलाखत घेतली , ज्यात तिने कुराणच्या सुधारणेची मागणी केल्याचे म्हटले होते ; तिने दावा केला की तिने फक्त शरिया, म्हणजेच इस्लामिक धार्मिक कायदा , रद्द करण्याची मागणी केली होती.ऑगस्ट १९९४ मध्ये, तिच्यावर 'भडकवणारी विधाने केलेल्याच आरोपाखाली' गुन्हा दाखल करण्यात आला आणि तिला इस्लामिक मूलतत्त्ववादाकडून टीकेला सामोरे जावे लागले. काही लाख निदर्शकांनी तिला ' दृष्टिकोन स्वीकारला.आपल्या साहित्यिक कारकिर्दीच्या सुरुवातीला, नसरीनने प्रामुख्याने कविता लिहिल्या आणि १९८२ ते १९९३ दरम्यान अर्धा डझन कवितासंग्रह प्रकाशित केले, ज्यात अनेकदा महिलांवरील अत्याचार हा विषय होता आणि अनेकदा अत्यंत स्पष्ट भाषा वापरली जात असे. तिने १९८० च्या दशकाच्या उत्तरार्धात गद्य प्रकाशित करण्यास सुरुवात केली आणि तिची माहितीपर कादंबरी 'लज्जा' प्रकाशित होण्यापूर्वी तीन निबंधसंग्रह आणि चार कादंबऱ्या लिहिल्या. इस्लामच्या टीकात्मक परीक्षणासाठी आणि महिलांच्या समानतेच्या मागणीसाठी नसरीनला अनेक शारीरिक आणि नव्य हल्ल्यांचा सामोरा

स्वीडिश सरकारने नागरिकत्व दिले आणि तिने जर्मनीमध्ये आश्रय घेतला. भारताला भेट देण्यासाठी व्हिसा मिळवण्यासाठी तिला सहा वर्षे (१९९४-१९९९) थांबावे लागले, असे म्हटले जाते. १९९८ मध्ये, तिने 'मेयेबेला, माय बंगाली गर्लहुड' हे तिच्या जन्मापासून ते पौर्णंडावस्थेपर्यंतचे आत्मचरित्रात्मक पुस्तक लिहिले. तिच्या आई-वडिलांना भेटण्यासाठी देशात परतण्याकरिता तिला कधीही बांग्लादेशी पासपोर्ट मिळाला नाही, तिचे आई-वडील दोघेही आता हयात नाहीत.

२००४ मध्ये, तिला भारताकडून नूतनीकरण करण्यायोग्य तात्पुरता रहिवासी परवाना मंजूर करण्यात आला आणि ती पश्चिम बंगाल राज्यातील कोलकाता येथे स्थलांतरित झाली , ज्याचा बांगलादेशासोबत समान वारसा आणि भाषा आहे. २००७ मध्ये, तिला पलायन करण्यास भाग पाडल्यानंतर, एका मुलाखतीत तिने कोलकाताला आपले घर म्हटले. भारत सरकारने तिला भारतीय नागरिकत्व देण्यास नकार दिला असला तरी, देशात नियतकालिक आधारावर राहण्यासाठी तिचा व्हिसा वाढवला. कोलकातामध्ये राहत असताना, नसरीनने आनंदबाजार पत्रिका आणि देश यांसारख्या भारतीय वृत्तपत्रे आणि मासिकांमध्ये नियमितपणे योगदान दिले आणि काही काळ 'द स्टेट्समन'च्या बंगाली आवृत्तीत साप्ताहिक स्तंभ लिहिला

भैया... गाड़ी स्टार्ट नहीं हो रही है!

साध्या पेट्रोल मुळे गाड्यांचे मायलेज घटल्याच्या तसेच इंजिन मध्ये बिघाड होत असल्याच्या वाढत्या तक्रारी

प्रतिनिधी २५ ऑगस्ट

अकोला: जेव्हापासून सरकारी पेट्रोलमध्ये इथेनॉल मिक्स करण्याचा निर्णय घेतला आहे केव्हापासून इथेनॉल मिश्रित पेट्रोल विरुद्ध तक्रारी वाढत चालले आहेत साध्या पेट्रोल वर चालणाऱ्या वाहनांच्या मायलेजमध्ये दर लिटर मागे चार ते सात किलोमीटर ची घट झाल्याचा दावा केला जात आहे त्याचबरोबर इंजिन मध्ये पाणी साचणे पिकअप कमी होणे आणि स्पार्क प्लग वारंवार खराब होणे याशिवाय पावसाळ्यात किंवा दीर्घकाळ गाडी उभी राहिल्यास प्युएल फिल्टर मध्ये कचरा जमा होऊन गाडी अचानक बंद पडणे

साध्या पेट्रोल मुळे मेकॅनिक लोकांना आले अच्छे दिन

» सध्या साध्या पेट्रोल मुळे वाहन सुरू होत नसल्याने व अचानक रस्त्यात वाहन बंद पडल्याच्या तक्रारी घेऊन येणाऱ्या वाहनचालकांच्या गर्दीमुळे शहरातील जवळजवळ सर्वच मेकॅनिक लोकांचे अच्छे दिन आल्याचे पहावयास मिळत आहे प्रत्येक गॅरेज समोर रोज दहा ते पंधरा गाडी मालक ह्याच तक्रारी घेऊन आपल्या गाड्या घेऊन येत असल्याचे चित्र प्रत्येक गॅरेज समोर दिसून येत आहे

अशा तक्रारी वाढल्या आहेत. त्यामुळे अनेक वाहनधारक आता स्पीड पॉवर आणि हायऑक्टेट

साध्या पेट्रोल ऐवजी प्रीमियम पेट्रोलला पसंती का?

» प्रीमियम पेट्रोलमध्ये कार्बन साफ करणारे विशेष घटक असतात साध्या पेट्रोलमध्ये 15 ते 20 टक्के इथेनॉलचे मिश्रण असते साध्या पेट्रोल मुळे मायलेज कमी व इंजिन मध्ये गाळ साचण्याची शक्यता असते तर दुसरीकडे प्रीमियम पेट्रोल इंजिन आतून स्वच्छ व सुरक्षित ठेवते तसेच इंधनाचे पूर्ण ज्वलन होत असल्याने इंजिनची कार्यक्षमता आणि मायलेज सुधारते तसेच गाडीचा पिकअप वाढतो आणि इंजिनचा आवाज खूप कमी येतो. त्यामुळे आता अनेक वाहनचालक महाग असले तरी प्रीमियम पेट्रोललाच पसंती देत आहेत

अशा प्रीमियम पेट्रोल ला पसंती देत आहेत त्यामुळे शहरात साध्या पेट्रोलची विक्री कमी आणि प्रीमियम पेट्रोलच्या विक्रीत 15 ते 20 टक्के वाढ झाल्याची बाब खाजगी मध्ये पेट्रोल पंप चालक व्यक्त करीत आहेत.

जिल्हा स्त्री रुग्णालयातील दुर्घटनेच्या चौकशीसाठी सात सदस्यीय समिती गठीत

प्रतिनिधी २५ ऑगस्ट

अमरावती : जिल्हा स्त्री रुग्णालयातील अतिदक्षता विभागात आग लागून 3 नवजात बालके मृत्युमुखी पडल्याची घटना अत्यंत दुर्दैवी आहे. या घटनेच्या चौकशीसाठी सात सदस्यीय चौकशी समिती नेमण्यात आली आहे. येत्या आठ दिवसात ही समिती अहवाल सादर करणार आहे. यात दोषी आढळणाऱ्यांवर कठोर कारवाई करण्यात येईल, कोणाचीही गय केली जाणार नाही, अशी माहिती सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री प्रकाश आंबटेकर यांनी येथे दिली. जिल्हा स्त्री रुग्णालयातील दुर्घटनेच्या पार्श्वभूमीवर आरोग्य मंत्री श्री. आंबटेकर यांनी दुर्घटना घडलेल्या एनआयसीयूला भेट देऊन पाहणी केली. यावेळी आमदार सुलभा खोडके, महापौर श्री. चंद तेजवानी, आरोग्य विभागाचे प्रधान सचिव डॉ. निपुण विनायक, विभागीय आयुक्त नयना गुंडे, आरोग्य विभागाचे संचालक डॉ. नितीन अंबाडेकर, जिल्हाधिकारी आशिष येरेकर उपस्थित होते. आरोग्यमंत्री श्री. आंबटेकर म्हणाले, आज प्रत्यक्ष घटनास्थळाची पाहणी केली आहे.

यातून घटनेची भीषणता दिसून आली. ही अतिशय दुर्दैवी घटना आहे. दोन वर्षांपूर्वीच हे नवीन रुग्णालय सुरू करण्यात आले. तेथे संपूर्ण अद्ययावत सोयीसुविधा कार्यान्वित करण्यात आल्या आहेत. त्यामुळे अशा प्रकारची घटना घडायलाच नको होती. या घटनेचे नेमके कारण शोधून यापुढे अशी घटना घडू नये यासाठी आवश्यक उपाययोजना सुचविण्यासाठी आरोग्य विभागाचे आयुक्त संजय काटकर यांच्या अध्यक्षतेखाली सात सदस्यीय समिती नेमण्यात आली आहे. या समितीत महाराष्ट्र विद्युत महामंडळाचे मुख्य अभियंते, एम्सचे वरिष्ठ अधिकारी, वैद्यकीय शिक्षण आणि संशोधन संचालनालयाचे वरिष्ठ अधिकारी यांचा समावेश असणार आहे. येत्या आठ दिवसात घटनेचा सखोल तपास करून प्रत्यक्ष

जबाबदार असलेल्याविरुद्ध कठोर कारवाई करण्यात येईल. ही समिती समस्येच्या खोलवर जाऊन कारणे शोधणार आहे. व्हॅटिलेटर, वीज यंत्रणेतील दोष, फायर ऑडिट, तसेच अन्य अनियमितता यांची सखोल तपासणी करेल. या दुर्दैवी घटनेतून यंत्रणेलाही शिकावे लागेल. ज्या वुट्या आढळून येतील त्या दुरुस्त करण्यासाठी शासन संपूर्ण प्रयत्न करेल. तसेच या घटनेत मृत्युमुखी पडलेल्या नवजात बालकांच्या पालकांना शासनातर्फे पाच लाख रुपये आर्थिक मदत देण्यात येईल. तसेच जखमी बालकांवर उपचाराचा खर्च शासनाकडून करण्यात येईल. आजच्या घटनेने गांधीर्व लक्षात घेऊन शासकीय तसेच खासगी रुग्णालयातील फायर ऑडिट नियमानुसार व नियमीत होण्यासाठी मुंबई येथे मंत्रालयात संबंधित यंत्रणांच्या प्रमुखंशी चर्चा करण्यात येईल. तसेच आवश्यक सूचना सर्व रुग्णालयांना देण्यात येतील, असेही त्यांनी यावेळी सांगितले. दरम्यान आरोग्य मंत्री श्री. आंबटेकर यांनी डॉ. पंजाबराव देशमुख वैद्यकीय महाविद्यालयाला भेट देऊन उपचार घेत असलेल्या दुर्घटनेतील नवजात बालकांच्या प्रकृतीची माहिती घेतली.

अकोल्यात भक्तिधाम मंडळाच्या वतीने कावड आरतीचा सन्मान

प्रतिनिधी २५ ऑगस्ट

अकोला : अकोल्यातील नगर परिषद कॉलनीत सध्या श्रावण महिन्याचा अभूतपूर्व उत्साह पाहायला मिळतोय. भक्तिधाम शिवभक्त मंडळाच्या वतीने आयोजित करण्यात आलेल्या भव्य श्रावण कावड आरती सोहळ्याचं 'हर हर महादेव' आणि 'बम बम भोले'च्या जयघोषाने संपूर्ण परिसर अक्षरशः शिवमय झाला होता. नगर परिषद कॉलनी येथे भक्तिधाम शिवभक्त मंडळाच्या वतीने आयोजित पवित्र श्रावण कावड आरती सोहळ्यात सुनील

इन्नाणी आणि त्यांची पत्नी माधुरी यांच्यासह सन्मान स्वीकारताना महादेवाच्या भक्तीने आणि 'हर हर महादेव'च्या गजराने संपूर्ण परिसर दुमदुमून गेला होता. यावेळी स्वानंद कोंडोलीकर, कपिलेश सरोदे, आयुष पांडे, रमण तळणीकर, समीर पत्की,

आदित्य भोजने यांच्यासह हरिषर्भाई अलिमचंदाणी, विजय इंगळे आणि राजेश भारती या सर्व मान्यवरांचे व शिवभक्तांची उपस्थिती होती. श्रावणाच्या या पवित्र वातावरणात 'हर हर महादेव'च्या घोषाने भाविक मंत्रमुग्ध झाले.

कामाख्यादेवीच्या धर्तीवर अकोल्यात प्रथमच निघाली अग्रिकलश यात्रा

प्रतिनिधी २५ ऑगस्ट

अकोला : श्री राजराजेश्वर नगरीत कामाख्यादेवीच्या धर्तीवर प्रथमच श्रावण शुक्लपक्षा द्वादशी तिथी तसेच श्रावणातील दुसऱ्या सोमवारी भव्य अग्रिकलश यात्रेचे आयोजन करण्यात आले. सोमवारी सायंकाळी ६ वाजता जुन्या शहरातील हरिहर पेठ येथील प्राचीन हरिहर मंदिरातून या यात्रेला सुरुवात झाली. प्राचीन हरिहर मंदिरातून निघालेल्या या

भव्य शोभायात्रेत अकोला शहरासह परिसरातील शेकडो शिवभक्त मोठ्या संख्येने सहभागी झाले होते. भक्तिमय वातावरणात निघालेल्या यात्रेत भाविकांनी हर हर महादेवचा जयघोष करीत सहभाग नोंदविला. विविध

धार्मिक विधी व भक्तिमय वातावरणामुळे परिसरात आध्यात्मिक वातावरण निर्माण झाले होते. ही अग्रिकलश यात्रा श्रीमद्देवीभागवत महापुराणाचे कथाव्यास तथा शाक्त शारवी परंपरेचे प्रमुख धर्माचार्य श्री चेतन महाराज यांच्या मार्गदर्शनाखाली व नेतृत्वात काढण्यात आली. प्राचीन हरिहर मंदिरातून निघालेल्या यात्रेचा समारोप श्री राजराजेश्वर मंदिर येथे करण्यात आला. यात्रेदरम्यान शिवभक्तांनी मोठ्या उत्साहाने सहभाग घेतला.

ग्रामसेवकांचा संप, नागरिकांच्या समस्यांना वाली कोण?

ग्रामसेवकांचा संप; ग्रामीण भागातील कामकाज ठप्प

प्रतिनिधी २५ ऑगस्ट

अकोला : अकोला जिल्ह्यात ग्रामसेवकांचा संप सुरू असल्याने ग्रामीण भागातील प्रशासकीय कामकाजावर परिणाम झाला आहे. गावातील समस्या आणि तक्रारी घेऊन नागरिक आता जिल्हा परिषदेकडे धाव घेत आहेत. मात्र, तक्रारी घेऊन आलेल्या नागरिकांनाच मुख्य कार्यकारी अधिकार्यांच्या दालनाबाहेर बराच वेळ ताटकळत उभे राहावे लागत असल्याचे चित्र पाहायला मिळाले.

अकोला जिल्ह्यातील विविध तालुक्यांमध्ये ग्रामसेवकांचा संप सुरू असल्याने ग्रामपंचायतींच्या दैनंदिन कामकाजावर मोठा परिणाम होत आहे.

गावातील विविध समस्या, ग्रामसभा आणि प्रशासकीय कामांबाबत नागरिकांना अडचणींचा सामना करावा लागत आहे.ग्रामपंचायतीकडून प्रश्न सुटत नसल्याने अनेक गावांतील नागरिक आता आपल्या तक्रारी घेऊन जिल्हा परिषद प्रशासनाकडे धाव घेत आहेत. ग्रामीण भागातील समस्या मांडण्यासाठी तसेच ग्रामसभा घेण्याबाबत पाठपुरावा करण्यासाठी नागरिक जिल्हा परिषदेत दाखल झाले. मात्र, जिल्हा परिषदेत आल्यानंतरही नागरिकांची गैरसोय थांबली नाही. तक्रारी घेऊन आलेल्या नागरिकांना मुख्य कार्यकारी अधिकार्यांच्या दालनाबाहेर बराच वेळ प्रतीक्षा करावी लागल्याचे पाहायला मिळाले. अधिकारी बैठकीत व्यस्त असल्याने

नागरिकांना भेटीसाठी ताटकळत राहावे लागले.ग्रामीण भागातून अनेक किलोमीटरचा प्रवास करून नागरिक आपल्या समस्या घेऊन जिल्हा परिषदेत येतात.

मात्र, अधिकार्यांची भेट न झाल्यास त्यांचा वेळ आणि पैसा दोन्ही खर्ची पडतात. काही नागरिकांना बराच वेळ प्रतीक्षा करूनीही भेट न झाल्याने नाराजी व्यक्त करावी लागली. एकीकडे ग्रामसेवकांचा संप, दुसरीकडे गावकर्यांच्या समस्या आणि त्यावर तोडगा काढण्यासाठी प्रशासनाच्या दारात येऊनीही प्रतीक्षाच... त्यामुळे ग्रामीण भागातील नागरिकांच्या प्रश्नांकडे प्रशासन गांभीर्याने कधी पाहणार, असा सवाल आता उपस्थित होत आहे.

अकोलेकरांवर पुन्हा जलसंकटाची टांगती तलवार!

प्रतिनिधी २५ ऑगस्ट

अकोला : अकोला शहरावर पुन्हा एकदा जलसंकटाची टांगती तलवार आहे. महापालिकेकडून पाणीपुरवठ्याचे अंतर वाढवण्याची शक्यता व्यक्त होत असून, सातव्या दिवशीही पाणी मिळाले नाही तर अकोलेकरांचा संयम सुटण्याची शक्यता आहे. त्यामुळे पाणीपुरवठ्याच्या नियोजनावर आता प्रश्नचिन्ह उपस्थित झाले आहे. अकोला शहरातील पाणीप्रश्न पुन्हा ऐरणीवर आला आहे. पाणीसाठा आणि वाढती मागणी यामुळे महापालिकेच्या पाणीपुरवठ्याच्या नियोजनावर ताण निर्माण झाला असून,

सातव्या दिवशी पाणीपुरवठा करण्याची वेळ येऊ शकते, अशी परिस्थिती निर्माण झाली आहे.

पाणीपुरवठा आणखी लांबला तर सर्वसामान्य नागरिकांसमोर मोठे संकट उभे राहणार आहे. पिण्याच्या उपायांसह घरगुती वापरासाठीही नागरिकांना टँकरवर अवलंबून राहावे लागू शकते.आता सवाल एकच अकोलेकरांना वेळेवर आणि पुरेसं पाणी मिळणार तरी कधी ?. पाणीटंचाई आणखी गंभीर होण्यापूर्वी महापालिका प्रशासन ठोस नियोजन करणार का, की नागरिकांना घागर घेऊन रस्त्यावर उतरण्याची वेळ आल्यानंतरच प्रशासनाला जाग येणार ?

आर डी.जी. पब्लिक स्कूलमध्ये विज्ञान प्रदर्शनाचे यशस्वी आयोजन

प्रतिनिधी २५ ऑगस्ट

अकोला : आर.डी.जी. पब्लिक स्कूलमध्ये २२ ऑगस्ट रोजी सकाळी १०.०० वाजता विज्ञान प्रदर्शनाचे भव्य व उत्साहपूर्ण आयोजन करण्यात आले. यावेळी शाळेचे सभागृह विद्यार्थ्यांनी जिज्ञासा आणि त्यांच्या सर्जनशील प्रतिभेने भारून गेले होते. या कार्यक्रमास शाळेचे संचालक दिलीपराजजी गोयनका , प्रमुख पाहुणे प्रा. नितीन ओक , प्राचार्य कुरियचन सी.पी. उपप्राचार्या श्वेता चोमवाल तसेच मुख्य समन्वयक गुरनीत कौर ओबेरॉय आणि परीक्षकगण यांची विशेष उपस्थिती लाभली.

मान्यवरांच्या शुभहस्ते सरस्वती पूजन व भारतवर्ष वैज्ञानिक सी. व्ही. रमण यांच्या प्रतिमेला माल्यार्पण करून

बालवैज्ञानिकांच्या आकर्षक मॉडेल्सनी वेधले सर्वांचे लक्ष

कार्यक्रमाची सुरुवात करण्यात आली. त्यानंतर प्रमुख पाहुणे प्रा. नितीन ओक तसेच परीक्षकांचे रोपेट आणि ज्ञानवर्धक पुस्तक देऊन स्वागत करण्यात आले. विज्ञान प्रदर्शनासाठी डॉ. संजय देवडे, डॉ. हरीश मालपानी आणि डॉ. स्वाती झोडपे यांनी परीक्षक म्हणून उपस्थित राहून विद्यार्थ्यांच्या प्रकल्पांचे परीक्षण केले.

मान्यवरांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करताना वैज्ञानिक

दृष्टिकोन, जिज्ञासू वृत्तिची प्रशंसा केली. विद्यार्थ्यांनी आपल्या उकृष्ट प्रतिभेने अनेक आकर्षक व उपयुक्त वैज्ञानिक मॉडेल्स सादर केले. यामध्ये हायड्रो इलेक्ट्रिसिटी, मिनी हेलिकॉप्टर, बझी गेम, ड्रोन, स्केलेटन सिस्टम, अर्थक्वेक अलार्म सिस्टम, फिमेल रिप्रोडक्टिव सिस्टम, ओशन अँड सी क्लिनिंग बोट, आदित्य एल-८, हायड्रॉलिक ब्रिज, स्मार्ट कॉप प्रोटेक्शन सिस्टम, प्रिडेंटिंग ट्रेन ऑक्सिडेंट, न्यूटन

चेंडुलम, फार्म एक्स रोबो, प्लाझ्मा गन, बॉर्डर सिक्युरिटी सिस्टम आणि स्मार्ट इरिगेशन सिस्टम या मॉडेल्सनी विशेष लक्ष वेधून घेतले. प्रा. नितीन ओक तसेच अन्य मान्यवर अतिथी आणि परीक्षकांनी सर्व वैज्ञानिक मॉडेल्सची पाहणी केली. यावेळी आपले विचार व्यक्त करताना प्रा. नितीन ओक म्हणाले की, विद्यार्थ्यांनी तसेच आपण सर्वांनी कृत्रिम बुद्धिमत्तेवर अर्थात ए.आय.वर पूर्णपणे अवलंबून न राहता स्वतःच्या बुद्धिमत्तेचा आणि विचारशक्तीचा योग्य वापर करावा. प्राचार्य कुरियचन सी.पी. यांनीही आपल्या मनोगतातून विद्यार्थ्यांच्या परिश्रमाचे आणि त्यांच्या वैज्ञानिक दृष्टिकोनाचे कौतुक केले. या विज्ञान प्रदर्शनामध्ये विद्यार्थ्यांच्या पालकांनीही उत्कृष्टतपणे सहभाग

नोंदविला. पालकांनी आपल्या पाल्यांच्या वैज्ञानिक प्रयत्नांचे आणि सर्जनशील कार्याचे कौतुक करत विद्यालयाने आयोजित केलेल्या या उपक्रमाची प्रशंसा केली. कार्यक्रमाचे सुंदर सूत्रसंचालन विद्यार्थिनी लावण्या धावले आणि महक कटारिया हीने केले. विज्ञान विभाग प्रमुख शिक्षिका दुर्गा पाठक यांनी आभार प्रदर्शन केले. विज्ञान विभाग प्रमुख शिक्षिका दुर्गा पाठक यांच्यासह मंदार जोशी, मीनल कडू, जय पाटणे, श्रद्धा गिरी, सोनल पसारी, प्रांजली देशमुख, रीना गुप्ता तसेच क्रीडा शिक्षक पंकज कोकाटे, भूषण पाटील यांनी प्रदर्शनाच्या यशस्वी आयोजनासाठी महत्त्वपूर्ण योगदान दिले.प्राचार्य कुरियचन सी.पी. आणि उपप्राचार्या श्रीमती श्वेता चोमवाल यांच्या मार्गदर्शनाखाली हा कार्यक्रम यशस्वी झाला.

दहिहंडाच्या श्री रुपनाथ महाराज संस्थानला 'ब' वर्ग दर्जा प्राप्त

खासदार अनुप धोत्रे व आमदार रणधीर सावरकरांच्या प्रयत्नांना यश

प्रतिनिधी २५ ऑगस्ट

अकोला : श्री रुपनाथ महाराज संस्थान दहिहंडाला शासनाकडून 'ब' वर्ग दर्जा प्रदान करण्यात आला आहे. खासदार अनुप धोत्रे व आमदार रणधीर सावरकर यांनी राज्याचे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस, ग्रामविकास मंत्री जयकुमार गोरे व जिल्ह्याचे पालकमंत्री आकाश फुंडकर यांच्याकडे पाठपुरावा करून या संस्थानास ब वर्ग दर्जा देण्याची आग्रही मागणी केली होती.

त्यांच्या मागणीला यश येऊन 'पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर ग्रामीण यात्रा रथळ योजना (ब वर्ग)' अंतर्गत श्री रुपनाथ महाराज संस्थानास ब वर्ग दर्जा देण्यात आला आहे. यापूर्वीच आमदार रणधीर सावरकर यांच्या प्रयत्नातून या संस्थानाच्या विकासासाठी

तीर्थक्षेत्र पर्यटन विकास योजनेतर्गत २.५० कोटी रुपये मंजूर करण्यात आले असून, भाविकांसाठी मूलभूत सोयी-सुविधांची ९०% कामे पूर्ण झाली आहेत. आता ब वर्ग दर्जा मिळाल्याने संस्थानचा विस्तारित विकास आणि अद्ययावत सोयी-सुविधांसाठी अतिरिक्त निधी उपलब्ध होणार आहे. आमदार सावरकर म्हणाले, "धर्म, संस्कृती, संस्कार आणि विकास या एकाच नाण्याच्या दोन बाजू आहेत. अकोला पूर्व मतदारसंघातील ६ तीर्थस्थळांना महत्त्व प्राप्त करून देत ग्रामीण अर्थव्यवस्था बळकट करण्यासोबत परंपरा जतन करण्याचा आमचा संकल्प आहे. माजी मंत्री संजयभाऊ धोत्रे, माजी मंत्री गोवर्धन शर्मा व भाऊसाहेब फुंडकर यांच्या कर्मभूमीला प्राधान्य देत मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस व पालकमंत्री राधाकृष्ण फुंडकर यांच्या सहकार्याने विकासाचा अक्काश पुढे नेत आहोत."

सोयाबीन अन् उसावर 'यलो मोझॅक' आणि पांढऱ्या माशीचा प्रादुर्भाव

शेतकरी चिंताग्रस्त; कृषी विभागाचे दुर्लक्ष

प्रतिनिधी २५ ऑगस्ट

उमरखेड : सततचा पावसाचा छंद आणि वातावरणातील बदलामुळे उमरखेड तालुक्यातील खरीप शेतांमधून पुरता कोलमडला आहे. मुख्य पीक असलेल्या सोयाबीनवर 'यलो मोझॅक' (सिवळा मोझॅक) आणि विषाणूजन्य रोगांना प्रादुर्भाव बसला असून, दुसरीकडे उसा पिकावर पांढऱ्या माशीने आक्रमण केले आहे. या दुहेरी असमाजी संकटाने बळीराजा मुन्हा एकदा मोठ्या आर्थिक पंचपरमांत सापडला आहे.

तालुक्यात येथे मोठ्या प्रमाणावर सोयाबीनची पैपणी झाली. मात्र, २५ ते ३० दिवसांचे पीक असतानाच नवीन

पाने पिकली पडू लागली आहेत. 'यलो मोझॅक'मुळे झाडांची बाब खुंटून शेता न ला गण्याची भीती निर्माण झाली आहे. प्रादुर्भाव ऐखण्यासाठी शेतकरी महा गडपा कीटकनाशकांची फवारणी करत आहेत, पण रोग आटोक्यात येत नसल्याने उत्पादनात मोठी घट निश्चित मानली जात आहे. अशा स्थितीत कृषी विभागाने थेट बांधावर जाऊन तांत्रिक मार्गदर्शन करणे गरजेचे असताना, येथे फेव्हा निश्चिततेमुळे शेतकऱ्यांना वाऱ्यावर सोडल्याची भावना व्यक्त होत आहे. याच अस्थिरतेचा गैरफायदा घेत काही कृषी क्षेत्रांमधील अनावश्यक व महगडी औषधे माशी मारत असल्याने शेतकऱ्यांवर अतिरिक्त आर्थिक भार पडत आहे.

उसासाठी ड्रोन फवारणीचा

अवाहल्य खर्च सोयाबीनसेबतच तालुक्यातील उसा पिकांमध्ये पांढऱ्या माशीने प्रसारे आहे. उसाची उंची जास्त असल्याने पारंपरिक फवारणी अक्षय्य बनली आहे. त्यामुळे नाईलाजाने शेतकऱ्यांना ड्रोनवर फवारणी करावी लागत असून, ड्रोन भाडे आणि औषधांचा अवाहल्य

खर्च भागवण्यासाठी उधार-उसवार करण्याची वेळ त्यांच्यावर आली आहे. प्रशासनाने तातडीने कीटकनाशक नियंत्रण शाखेमार्फत मार्गदर्शन देऊ सुरू करून दिलेला न विचार, येथे तालुक्यातील कृषी अर्थव्यवस्था पार कोलमडण्याची भीती व्यक्त होत आहे.

कापूस विकास संचालक वाधमारे यांनी बांधावर जाऊन कापूस लागवडीची पाहणी

प्रतिनिधी २५ ऑगस्ट

बाभुळगाव : कापूस जराती अभियानांतर्गत शेतकरी बचत गटाला देण्यात आलेल्या शिष्यांच्याच पिकाची पाहणी करणाऱ्यासाठी नागपूरचे कापूस विकास संचालक ए. ए. वाधमारे यांनी बाभुळगाव तालुक्यातील विविध शेताना प्रत्यक्ष भेट दिली.

या पाहणी दौऱ्यात त्यांनी वेळ वाच यांच्या शेतातील सध्या पडतीच्या कापूस पिकाची, तर सागर नवाडे यांच्या शेतातील सोयाबीन पिकाची पाहणी केली. तसेच स्वायत्त शेतकरी बचत गटामार्फत कितरीत शिष्यांच्याच्या लागवडीचीही त्यांनी प्रत्यक्ष चाचणी केली.

सध्या पडतीमुळे एकरी झाडांची

■ **यावेळी प्रभारी तालुका कृषी अधिकारी अनिल राठी, कृषी सहाय्यक देवेंद्र तिडके, स्वराज्य शेतकरी गटाचे अध्यक्ष आशिष दिपाडे आणि परिसरातील शेतकरी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. अधिकाऱ्यांनी पिकांची वाढ व पुढील टप्प्यातील व्यवस्थापनाबाबत शेतकऱ्यांना मोलाचे मार्गदर्शन केले.**

पवार कुटुंबाला दोन लाखांचा आधार

प्रतिनिधी २५ ऑगस्ट

विद्युत् : कुटुंबातील कर्त्या व्यक्तीच्या अकस्मात निधनानंतर कोसळणाऱ्या आर्थिक संकटात येथील स्व. गणेश आत्माराम पवार यांच्या निधनानंतर त्यांच्या वारकऱ्या पत्नी सविता पवार यांना या योजनेअर्वात दोन लाख रुपयांच्या विधवा वधवेश नुकताच सुट्टी करण्यात आला.

भारतीय स्टेट बँकेने (SBI)

शाखा व्यवस्थापक प्रमोद ताम्बारे यांच्या हस्ते हा धनदेश सविता पवार यांच्याकडे सोपवण्यात आला. घरातील कमावत्या व्यक्तीच्या पश्चात मुलांचे शिक्षण, दैनंदिन घरखर्च आणि कर्जाचे हजे भागवताना कुटुंबाची मोठी ओढाताण होते. अशा अत्यंत कठीण प्रसंगी या विमा योजनेमुळे पवार कुटुंबाला मोठा आर्थिक दिलेला मिळाला आहे.

यावेळी बोलताना शाखा व्यवस्थापक ताम्बारे म्हणाले, "विमा हा केवळ अतिरिक्त खर्च नसून, कुटुंबाच्या सुरक्षित भविष्यासाठी केलेली महत्वाची तरतूद आहे. नागरिकांनी येथील अशा शासकीय विमा योजनांचा लाभ घ्यावा."

या कार्यक्रमास 'एसबीआय सोलर्स'चे संचालक गणेश शिंदेकर (सिंग), आरिफ बाळपुरे, गजानन देवरे, शुभम केलेकर, संदीप रत्नकराळे, अजय वानखेडे उपस्थित होते.

डॉ.सुनील चव्हाण यांच्या आवाजाने रसिक मंत्रमुग्ध

प्रतिनिधी २५ ऑगस्ट

आणी : स्वातंत्र्यदिनाचे औचित्य साधून सप्ताट युवक प्रतिष्ठानच्या कनिष्ठ कलावंती गार्डन येथे देशभक्तीपर गीते, हिंदी-मराठी चित्रपट गीते आणि महानपुत्रांचे पारंपरिक लोककला असलेल्या लावणीच्या 'सुपर म्युझिकल ऑर्केस्ट्रा'चे शानदार आयोजन करण्यात आले होते. या संधिच्या अध्यक्षस्थानी ईसा खान होते, तर प्रमुख अतिथी म्हणून डाॅ.सुनील चव्हाण फलंभ सक्कर यांची उपस्थिती होती.

कार्यक्रमाची सुरुवात गायिका सुरुवात खांडे यांच्या 'ए मेरे कस के लगेो...' या कलकामेी गीताने झाली. त्यानंतर साऊथ येथील प्रसिद्ध गायक सत्यदत्त कर्ले यांनी 'ये

देश है वीर जवना कर...' हे गीत सादर करत संपूर्ण वातावरणात देशभक्तीचा उत्साह भरला. या वेळी गायक मस्ती कलने व गायिका ललितानी यांनीही एकरंगेचा एक सत्य गीत सादर करून उपस्थितांची दाद मिळवली. निमित्री

कलाकर जीरान फैया यांनी आपल्या युवयुवतीत अकरिंग आणि गायकने कार्यक्रमात रंगत आणली.

मुख्य आकर्षण ठरले ते किशोरा कला संवाचे गायक डॉ. सुनील चव्हाण.

त्यांनी खी आणि पुरुष अशा दोन्ही आवाजात 'प्रोवांचे सुलझल पाणी...' हे गाणे सादर करून स्थितींना असाऱा मंत्रमुग्ध केले. त्यानंतर लावणी सझाडी रिखा पुरोकर यांनी 'वा रावळी तुम्ही बसा भाऊजी...' या लावणीवर सादर केलेल्या नृत्याला प्रेक्षकांनी ठाव्यांचंय गमजत उठत प्रतिक्रिये दिली. नृत्यांगना सुमिता दिनेही आपल्या नृत्याने उपस्थितांची मन जिंकली. संगीताची साध हरकत आणि आर्गेन प्लेअर सुरेश हिंगोलेकर यांनी उत्कृष्टपणे सांभाळली.

या संधिच्यावेळी यशस्वी आयोजन किशन पोरकर यांनी केले, तर मुख्य नियोजकाचे धुरा झाले अली यांनी सांभाळले. या सांस्कृतिक मेककांनीचा आनंद हजारी स्थितींनी घेतला.

एसटी व बांधकाम विभागाच्या वादात विद्यार्थी अडकले

डोंगरखर्डी येथे चक्काजामचा इशारा

प्रतिनिधी २५ ऑगस्ट

कळंब : एसटी महासंघ आणि रस्ते बांधकाम विभागाच्या भौलड का रभारामुळे राठेगाव-डोंगरखर्डी-झाड किाी-किाकट या मार्गावरील बस सेवा मनाील दोन मडिन्वांपसून बंद आहे. यामुळे सराठी, झाडकिी व किा न व ट परिसरातील शिषाी आणि नागरिकांना दररोज आर्थिक व मानसिक त्रासात सांगीरे जावे लागत

असून विद्यार्थ्यांचे मोठे शैक्षणिक नुकसान होत आहे.

'प्रधा नवीन प्राम सडक योजने'अंतर्गत डोंगरखर्डी ते किाकट रस्त्याचे रुंदीकरण सुरू असताना खाईत पडणांवर मुरूमाएवजी कडाठी माती टाकल्याने रस्ता घसरडा झाला आहे. अपघाताच्या भीतीमुळे एसटी चालकांनी बससेवा बंद केली आहे. दुसरीकडे, बांधकाम विभागाने १३ जुलै रोजी पत्र देऊन रस्ता वाहतुकीस योग्य असल्याचे म्हटले आहे. येथेही

विभागाच्या या वादात नागरिक व शिषाींमधून बरडे जात आहेत. वाडकरणी चौकाी कलून येथींवर का खाई करावी आणि पुरील १५ दिवसांत

बस सेवा सुरू न झाल्यास डोंगरखर्डी बसस्थानकावर चक्काजाम आंदोलन करण्याचा इशारा किाशिक्षकांयांना दिलेल्या निवेदनाद्वारे देण्यात आला.

मोहम्मद मुसदीक यांची जिल्हाध्यक्षपदी निवड

प्रतिनिधी २५ ऑगस्ट

फुलसावंगी : माजी शिक्षक आ.मदार व शिक्षक भारती संकटनेचे संस्थापक अध्यक्ष कमिल पाटील यांच्या प्रमुख उपस्थितीत पुसद येथे आयोजित अधिवेशनात स्थानिक वे. ए. स. पी.एस. डॉ. हाडकरकुलने मुख्याध्यक्ष मोहम्मद मुसदीक यांची शिक्षक भारतीच्या डॉ. विभागाच्या विलक्षणपणे सर्वानुमते निवड करण्यात आली. या प्रसंगी कमिल पाटील यांच्या हस्ते त्यांना निवृत्तीचे अधिकृत प्रमाणपत्र प्रदान करण्यात आले.

मोहम्मद मुसदीक हे शिक्षण क्षेत्रातील कार्यासोबतच विविध सामाजिक उद्यमांमध्ये नेहमीच

अग्रभागी असतात. गरजू घटकंना मदत करणे, शैक्षणिक कलाकृती घडवून आणणे आणि शिक्षकांच्या न्याय्य हक्कासाठी लढा देणे यात त्यांचा नेहमीच पुरवठा राहिला आहे. त्यांची सामाजिक तळमळ, संकटाने कौशल्य आणि नेतृत्वगुण विचारात घेऊन संकटनेने त्यांच्यावर ही महत्त्वपूर्ण जबाबदारी सोपवली आहे.

या संधिच्यावेळी अमरावती

इचोरा येथे मुलांची वडिलांना मारहाण

प्रतिनिधी २५ ऑगस्ट

कळंब : घरातून वाढतून मुलांनी वडीलांना शिवीबाड करत कडातीने मारहाण करून जखमी केल्याची घटना २४ ऑगस्ट रोजी सखली इचोरा येथे घडली. पोलिसांनी दिलेल्या माहितीनुसार, किर्वाडी रावेर विठोबा वन्हाडे या. इचोरा हे घरात होते. यावेळी त्यांचा मुलगा सौरभ रावेर वन्हाडे याने बाप घातला. त्यानंतर लवकर कडातीने वडिलांच्या डाव्या हातावर मारून त्यांना जखमी केले. तसेच बापे मारण्याची धमकी दिली. घटनेनंतर रावेर वन्हाडे यांनी कळंब पोलिस ठाण्यात तक्रार दिली. त्यावेळी पोलिसांनी मुलाविषय गुन्हा नोंद केला.

बाभुळगाव येथे पशुपालक कार्यशाळा

प्रतिनिधी २५ ऑगस्ट

बाभुळगाव : पशुसंवर्धन विभाग, पंचायत समिती बाभुळगाव व एस कुमार डेअरी यांच्या संयुक्त विद्यमाने पशुपालक, शेतकरी व सुशिक्षित बेरोजगारांसाठी विशेष कार्यशाळेचे आयोजन बाभुळगाव येथे करण्यात आले. या कार्यशाळेत किर्प व मरठवाडा दुग्ध विकास प्रकल्प, मुसुळमनी प्रामोण पशुधन उद्योगकता योजना, किसान क्रेडिट कार्ड व पशुधन विमा योजना यांसारख्या विविध कल्याणकारी योजनांची सविस्तर माहिती देण्यात आली.

कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी तालुका पशुवैद्यकीय अधिकारी डॉ. सुरेश नामवाड (सहायक आयुक्त,

पशुसंवर्धन व दुग्ध व्यवसाय) होत्या. ज्या सभोवतण प्रमुख अतिथी म्हणून दुग्धविकास प्रकल्प अधिकारी डॉ. आकाश राठोड, डॉ. प्रशांत झाडे, जमीर खान अन्वर खान आणि सुधाकर ठाकरे उपस्थित होते.

या वेळी डॉ. आकाश राठोड यांनी उच्च दुग्ध उत्पादन क्षमतेच्या गाई-म्हशींचे वाटप, भूज प्रयारोपित कालवडी, पशुप्रकान पूरक खाड, दुग्धातील फॅट व SNF वर्षक असूनपुढा, बहुवर्षिक चारा अनुदान, विद्युतचलित कडवा कुडी यंत्र, मुरघास

उपायकर मते मांडली. कार्यक्रमाला प्रदीप देवकरने, कुमाल राऊत, पंकज श्रीरामे, सुनील ठाकरे, सुधेश पठाण, पंकज राऊत, अरुण सरापडे, किशोर ठाकरे, सुधीर गावंडे, अजय अली, सईद मोहम्मदकर, अमरवीर, प्रफुल्ल हस्तापूर, प्रदीप देवकर, शुभम वानखेडे, राजू राठोड, आदेश वानखेडे, रियाज अली, दिनेश गावंडे, शंकर खडसे, गुणकंत गावंडे, गोपाल अतर्की, नरेंद्र काळे, भास्कर उभडे, शिंदेश्वर चौधरी आणि शुभम माखंड यांच्यासह परिसरातील अनेक पशुपालक उपस्थित होते. कार्यक्रमाने पशुसंवादन पशुधन विकास अधिकारी राजू भटकर यांनी केले. तर यशस्वीतेसाठी कर्णेश उभडे, रवी अर्जुनी, संयकर वेळने, प्रशांत गोड, मीरेश व्यवहारे व सचिन पाटील यांनी परिश्रम घेतले.

सुधाकर ठाकरे यांनी गोड स्वच्छता व आधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर करून दुग्धव्यवसाय समृद्ध करण्याचे आव्हान केले. पशुपालक रावेर नागपूर व नरेंद्र गावठे यांनी व्यवसायातील समस्या व नवीन

उपायकर मते मांडली. कार्यक्रमाला प्रदीप देवकरने, कुमाल राऊत, पंकज श्रीरामे, सुनील ठाकरे, सुधेश पठाण, पंकज राऊत, अरुण सरापडे, किशोर ठाकरे, सुधीर गावंडे, अजय अली, सईद मोहम्मदकर, अमरवीर, प्रफुल्ल हस्तापूर, प्रदीप देवकर, शुभम वानखेडे, राजू राठोड, आदेश वानखेडे, रियाज अली, दिनेश गावंडे, शंकर खडसे, गुणकंत गावंडे, गोपाल अतर्की, नरेंद्र काळे, भास्कर उभडे, शिंदेश्वर चौधरी आणि शुभम माखंड यांच्यासह परिसरातील अनेक पशुपालक उपस्थित होते. कार्यक्रमाने पशुसंवादन पशुधन विकास अधिकारी राजू भटकर यांनी केले. तर यशस्वीतेसाठी कर्णेश उभडे, रवी अर्जुनी, संयकर वेळने, प्रशांत गोड, मीरेश व्यवहारे व सचिन पाटील यांनी परिश्रम घेतले.

जामनी येथे 'आपला दवाखाना' कायम ठेवण्यासाठी ग्रामस्थांचा एल्गार

प्रतिनिधी २५ ऑगस्ट

झरी-जामणी : तालुक्यातील जामनी येथील हिंदुधर्मसंघात बाळासाहेब ठाकरे 'आपला दवाखाना' मुकुटबन येथे स्थलांतरित करण्याच्या प्रशासकीय निर्णयाविरोधात स्थानिक नागरिकांनी आक्रमक भूमिका घेतली आहे. हा दवाखाना जामनी येथेच कायम ठेवावा, या मागणीसाठी ग्रामस्थांनी तालुका वैद्यकीय अधिकार्यामार्फत खतमालुच्या जिल्हा आरोग्य अधिकाऱ्यांना निवेदन पाठवले आहे.

जामनी व आमुकाजुच्या गावांतील नागरिकांसाठी हा दवाखाना प्राथमिक वैद्यकीय सेवेचा मुख्य तळगाव आहे. हा दवाखाना मुकुटबन येथे नेल्यास रुग्णांना उत्रावापडाठी तळबळ १८

स्थलांतर रद्द न झाल्यास उपोषणाचा इशारा

कि.लोमीरचा फेरा मारावा लागेल. यामुळे विशेषतः महिला, बालके, वृद्ध व गरीब रुग्णांचे हाल होतील, अशी भीती नागरिकांनी व्यक्त केली आहे. प्रशासनाने हा निर्णय तात्काळ मागे न घेतल्यास तोंड धरणे आंदोलन व उपोषण करण्याचा इशारा निवेदनातून

देण्यात आला आहे. या प्रसंगी म्हेरा ने हा म. विकास मनुल्ले, विशाल मंच लखार, संदीप लेगुळे, प्रत्यक्ष शेंडे, शैलेंद्र वडकर, दत्ता परबाके, गणेश वसाके, किशोर लोणकर, विठ्ठल खोयाम, प्रवीण लेगुळे, रंजेश मनुल्ले यांसह अनेक नागरिक उपस्थित होते.

मुख्यमंत्री बळीराजा शेत-पांढण रस्ते योजनेच्या कामांना गती द्या : प्रकाश पाटील देवसरकर

प्रतिनिधी २५ ऑगस्ट

उमरखेड : शेतकऱ्यांना शेतारसत सहज पोहोचता यावे, कामाही व दर्बदार रस्ते उल्लब्ध व्हावेत आणि शेतामालाची वाहतूक सुलभ व्हावी, यासाठी मुख्यमंत्री बळीराजा शेत-पांढण रस्ते योजनेतील कामांना गती देऊन ती प्राधान्याने पूर्ण करावीत, असे आवहल शेत-पांढण रस्ता विधानसभे सहअध्यक्ष व माजी आमदार प्रकाश पाटील देवसरकर यांनी केले.

उमरखेड-महागाव विधानसभे मतदारसंघातील मंजू शेत-पांढण रस्त्याच्या कामांचा सविस्तर आढावा शनिवारी उपविभागीय अधिकारी कार्यालयात घेण्यात आला. या बैठकीत

रस्त्यांची सद्यस्थिती, प्रशासकीय स्तरावरील प्रक्रिया तातडीने पूर्ण करून देण्या दोन आठवड्यांत प्रत्यक्ष कामांना सुरुवात करावी, असे निर्देश देवसरकर यांनी दिले. तसेच कामांचा दर्जा, गती आणि शेतकऱ्यांना मिळालेला प्रत्यक्ष लाभ यावर अधिकाऱ्यांनी भर द्यावा, असा पुरवठाही त्यांनी केला.

यावेळी आमदार किशन वानखेडे यांनी योजनेतील कामे वेळेत आणि गतीने पूर्ण करण्यासाठी प्रशासकीय पातळीवर सर्वोत्तम पाठपुरावा करण्याचे आवाहन दिले. या आढावा बैठकीस उपविभागीय अधिकारी सखाराम मुले, उमरखेडचे तहसीलदार राजेश सुडकर, महागावचे तहसीलदार अमर मस्के, समिती सचिव अजय माहेरगौरी, पंचायत समिती चव्हाण, विलासराव कवने, सुनील सदावर्त यांच्यासह सर्वोच्च बांधकाम विभाग, जिल्हा पथक बांधकाम, भूमी अभिलेख, कनिष्ठ विभाग व सामाजिक क्रीडण विभागाचे अधिकारी उपस्थित होते.